

WIE HELPT?

Bij een eerste archiefonderzoek in het oude garnizoensstadje Stevensweert in Limburg ten behoeve van de recente opgraving waarmee hij doende was, stootte de amateurarcheoloog H.Rutten toevallig op een los inlegvel (archiefnummer 1275).

Den 10 Augustus 1835 heeft Peter Hulsenspies verklaard van voor merk op zijn pijpen te gebruiken de letter K?

De tekst luidt aldus: *Den 10 Augustus 1835 heeft Peter Hulsenspies verklaard van voor merk op zijn pijpen te gebruiken de letter K.*

Uit verslagen van de toestand der gemeente blijkt verder dat er van 1852 tot 1860 3 mannen en 2 vrouwen in de fabriek werkzaam waren met een dagloon tussen de 30 en 40 cent.

" Hunne fabrikaten vinden goeden aftrek ".

Het arbeidersbestand breidde zich langzamerhand steeds meer uit:

1861-1863	- 4 mannen en 3 vrouwen
1863-1869	- 4 mannen en 4 vrouwen
1869-1874	- 5 mannen en 4 vrouwen

In 1878 worden nog 2 mannen vermeld en als eigenaar Jacob Hölzengenpies. Na 1878 wordt de fabriek niet meer vermeld.

De vermelding "pijpenbakker" in een koopakte uit 1880 toont aan dat Peter Willem Hulsenspies waarschijnlijk zowel de pijpen vervaardigde alsook deze in zijn eigen bedrijf bakte.

Vreemd is echter dat tot op dit moment tussen alle gevonden pijpjes nog geen enkele aldaar gevonden is met de letter K. Waar komt de K vandaan? Heeft Peter Hulsenspies deze misschien overgenomen?

In Goudse Pijpen van Don Düco staat de letter K vermeld op naam van Cornelis Brem 1801-na 1819 en op naam van de Wed. Cornelis Brem voor 1838-1847.

Weet één van de leden van de P.K.N. misschien of zij de naam Peter Hulsenspies ergens zijn tegengekomen en bezit iemand misschien pijpjes met de letter K welke mogelijkerwijze uit deze periode stammen? Wie helpt mij verder? Ik zal U gaarne op de hoogte houden van de voortgang van het onderzoek.

In het boek: Beschrijving van het Hertogdom Limburg, bijeen gebracht door G.M.Poell, 1851 en heruitgegeven door De Lijster

in 1981 kwam ik hetvolgende tegen:

Bij de omschrijving van de handel staat in 1851 vermeld,
te Maastricht - 3 pijpenbakkerijen
te Roermond - 1 pijpenfabriek
te Venlo - 1 pijpenfabriek

Jos Engelen

LITERATUUR.

- 60 PIJPEN, uit het Niemeyer Nederlands Tabacologisch Museum. Getekend door Frans v.d.Vrande, beschreven door Georg A.Brongers. Uitgave van de Koninklijke bedrijven Theodorus Niemeyer, te Groningen. 1981.
Het werkje is vooral een kijk-boek waarin pijpen uit allerhande materialen de revue passeren. Bij alle getekende pijpen staan de werkelijke maten vermeld.
Helaas is het boek al uitverkocht. Inlichtingen kunnen ingewonnen worden bij het N.N.T.Museum, Brugstraat 24, Groningen.
- De kleipijp in de zeventiende eeuwse Nederlanden. Oxford 1981. door D.H.Düco.Prijs 55,- Privé uitgave.
De Engelse editie is opgenomen in deel V van de B.A.R.reeks.
Het boek is verkrijgbaar door storting van f55,- op postgiro 3104088 t.g.v. het Pijpenkabinet Amsterdam.
Het boek behandelt de vorm en versiering van de 17e eeuwse pijp van 32 Nederlandse steden.

*